

az új parlamenti szószólókat

(folytatás)

Akopjan Nikogosz, örmény nemzetiségi szószóló

Az új parlamenti ciklus kezdetével ismét örmény nemzetiségi szószólóként folytathatom a munkát az Országgyűlésben. A tisztség által meghatározott feladatom a Magyarországon élő örmény nemzetiség hatékony képviselése, közösségünk és a hazánkban élő valamennyi nemzetiség összefogásában rejlő erő kibontakoztatása. Célom, hogy segítsen és előmozdítsam azokat az erőfeszítéseket, amelyek visszaállíthatják az anyaországunk és Magyarország közötti kapcsolatok erejét, és hosszú távon biztosíthatják közösségünk megmaradását.

Aki követte a nemzetiségi eseményeket az elmúlt harminc év során, tudja, hogy ez nem könnyű. A magyarországi örmény nemzetiség körében a különböző szervezetek, csoportosulások között jellemző volt a széthúzás, az ellenségeskedés. A 2019-es választáskor dr. Czárán István országos elnökkel elhatározásunk és feltételünk is az egység létrehozása volt. Az örmény közösség és a vezetősége csakis egységben dolgozhat. Akkor a mi jelölőszervezetünk kilenc képviselőt állított jelöltnek, a másik jelölőszervezet hatot. Engem jelöltek szószólónak, ezért úgy gondoltuk, a másik szervezetből állítsunk országos elnököt, az ezt követő választáson pedig közösen állítottunk jelölteket. Azt vallom, hogy tudni kell megegyezni, és ezt most mindenki megértette, mert látták, hogy így jól működünk. Végre egységben van a magyarországi örménység, és erre nagyon büszkék vagyunk. Ez különösen fontos nemzetiségünk esetében, hiszen hétmillió örmény él diaszpórában, míg az anyaországban hárommillió. A magyarországi örmény kisebbségben háromezer kilométeres távolságban az anyaországtól nem lehet széthúzás. Ennek a felelősségét megértették a vezetőségben, és ez üzenet a jövő nemzedék felé is.

Czárán István országos elnökkel jól együtt tudunk működni, közösen oldjuk meg a problémákat. Majdnem minden önkormányzati ülésen jelen vagyok. Amikor a korábbi gondok miatt az önkormányzatnak el kellett adnia az irodahelyiségét, biztosítottam a további működést. Az egység létrehozása volt a legnehezebb feladat, és ez sikerült. Másik nagy eredmény, hogy több mint egy évtized után helyreállt Magyarország és Örményország között a diplomáciai kapcsolat, 2024-ben és 2025-ben kölcsönösen nagykövetség nyílt a két fővárosban. Ma már közvetlen repülőjáratokkal el lehet jutni az anyaországba, a testvérvárosi kapcsolatok is újraélednek. Örményország kiváló turisztikai célpont lett, a világon az ötödik legbiztonságosabb országnak tartják. Hosszú évek kitartó erőfeszítése és bizakodó várakozása után megkezdte hivatalos működését Örményország magyarországi konzulátusa. Nagyon jó kapcsolatban vagyok az örmény nagykövettel, és várjuk, ki lesz az Örményországba küldött új magyar nagykövet. Addig is mi képviseljük Örményországban a magyar kultúrát. A szószólói feladatot tágabban értelmezem a nemzetiség országgyűlési képviselétének, számomra ez szerteágazóbb feladatkört jelentett, különösen akkor, amikor nem volt diplomáciai kapcsolat a két ország között. Ezekben az években hivatást jelentettem, ott a magyarokat, itt az örményeket képviseltem.

Az első bemutatkozó találkozások megtörténtek az új társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkárral és helyettes államtitkárral. Kedvező hozzáállással, még az elején tartunk a közös munkának. A Nemzetiségek Bizottságában a többi nemzetiséget tiszteletben tartva képviseljük saját nemzetiségünk érdekeit. Az új szószólok is jól ismerik a saját nemzetiségük problémáit, hiszen eddig is ezen a területen dolgoztak. A bizottságban közösen gondolkodunk, de minden nemzetiségnek megvannak emellett a maga egyedi gondjai. Az ősz folyamán kilenc szószólotársam látogat meghívásomra Örményországba. Jerevánban lehetőségünk lesz egy parlamenti látogatásra is. A Nemzetgyűlésben a házelnök fogad minket, és betekintést kaphatunk, milyen jogaik, parlamenti képviseletük van az Örményországban élő nemzetiségeknek.

Öröndetes eredmény az örmény katolikus egyházi élet fellendülése is. Az Orlay utcai örmény katolikus templomban mintegy húsz éven át nem volt hitélet. Egy éve van. Bedrosz Márászlján atya, a libanoni örmény katolikus pap akkor érkezett Magyarországra. Azóta sokan látogatják az örmény nyelvű liturgiát. Az elért eredményeket igyekszünk folyamatosan fenntartani. Belvárosi Örmény Kulturális Központunkban pedig a különböző nemzedékeket megszólító színvonalas programokat szervezünk. Akár rockegyüttest is meghívunk a fiatalok számára.

Az új kihívások és feladatok közé tartozik annak a háromszázötven örménynek a képviselete és támogatása, akik a karabahi háború miatt

menekültek Magyarországra. A Máltai Szeretetszolgálat egyéves segítségnyújtása után nem hagyhatjuk őket magukra. Most mi vállaltuk a beilleszkedésük érdekében a nyelvoktatásukat és munkakeresésük támogatását. Közülük többen az önkormányzatban, a templomban dolgoznak, igyekszünk mindenkinek segíteni az elhelyezkedésben. Velük tíz százalékkal bővült a magyarországi örmény nemzetiség létszáma, egyúttal változott az összetétele is. Számukra a magyar nyelvoktatás mellett fontos, hogy a gyerekeik ne felejtsek el az anyanyelvüket. Eddig nem volt örmény nyelvoktatásunk, ez év szeptemberében számukra azonban megindul az örmény nyelv és irodalom, valamint a hagyományok oktatása korosztályos bontásban, a velük érkezett tanárokkal. A fókusz az oktatásra helyeztük, hogy jövő szeptembertől elindulhasson az oktatás iskolánkban. A következő tanévre hozatunk örmény tankönyveket is, ezek fordítása, a tananyag akkreditálása, a hivatalos előkészítő mozzanatok már zajlanak. Az országos önkormányzat fenntartásába került egy XVIII. kerületi óvodaépület, vállaltuk a felújítását és karbantartását. Itt tervezünk egy többfunkciós oktatási és fejlesztési központot létrehozni.

Sokan nem tudják, hogy Oroszország, Ukrajna és Fehéroroszország után Örményországban van a legtöbb II. világháborús magyar hadifoglyosír. Pontos neveket és helyszíneket rögzítő listánk van háromszáz-húsz sírról, keressük a hozzátartozókat is, és folytatjuk a sírok felújítását, emlékkövek állítását. Bár ez nem szorosan vett szószólói feladat, ezt is fontosnak tartjuk.

Dr. Szucsigán László, román nemzetiségi szószóló

Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló 2025. évben bekövetkezett tragikus halálát követően a 2026. évi országgyűlési választásokon a Magyarországi Románok Országos Önkormányzata által állított román nemzetiségi lista első helyét elfoglaló *Tát* Margitot választották román nemzetiségi szószólónak. Képviselőtársam 2026. április 29-ei lemondása okán engem ért az a megtiszteltetés, hogy a lista második helyéről átvehettem a szószólói mandátumot, és én képviselhetem a román nemzetiséget a Magyar Országgyűlésben a következő négy évben. Az új parlamenti ciklus munkájába hivatalosan annak megkezdése után egy hónappal kapcsolódtam be a 2026. június 15-ei eskütételemet követően. A közösség képviselete nem előzmények nélküli számomra. Egy választási ciklussal korábban Gyula Város Román Nemzetiségi Önkormányzatának elnöke és szószólói eskütételeim időpontjáig a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának tagja voltam. A román közösséghez való kötődésem családi eredetű is. Edesanyám ötvenkét éve tanít a gyulai *Nicolae Bălcescu Román Gimnázium és Általános Iskolában*, édesapám pedig már az önkormányzatiság előtti civil szerveződés időszakában is sokat tett a magyarországi románok érdekeinek képviseletéért.

A román nemzetiség országgyűlési képviselete nagy megtiszteltetés és egyben komoly felelősség is számomra. Szószólóként azon dolgozom, hogy a magyarországi románok érdekei, értékei és törekvései megfelelő figyelmet kapjanak. Kiemelt feladatomnak tekintem anyanyelvünk, kultúránk, hagyományaink és identitásunk megőrzésének és továbbörökítésének támogatását, nemzetiségi intézményeink megerősítését, valamint azt, hogy fiataljaink számára is vonzó és élő örökség maradjon mindaz, amit elődeinktől kaptunk. Meggyőződésem, hogy a magyarországi románság előtt álló feladatokat csak együtt, egymásra figyelve tudjuk sikeresen megoldani. Ezért szószólói munkám egyik legfontosabb célja, hogy erősítsem a hazai román közösség összetartozását, elősegítsem a nyílt és őszinte párbeszédet, valamint támogassam az együttműködést intézményeink, nemzetiségi önkor-

mányzataink, civil szervezeteink, helyi és egyházi közösségeink között. A közeljövőben minden román nemzetiségi önkormányzattal és civil szervezettel szeretnék személyesen is találkozni, hogy megtalálhassuk az együttműködés közös pontjait.

A közösségi nyelvvesztés az egyik legnagyobb kihívás! A magyarországi románság egyik legnagyobb problémájának ma a nyelvvesztést tartom. Ez az elmúlt évtizedekben a legnagyobb románok lakta településeken is jól érzékelhető, így Méhkeréken, Kétegyházán és Eleken is. Ennek természetesen több oka van. Az egyik legfontosabb a fiatalok elköltözése a vidéki településekről. Amikor valaki elkerül abból a környezetből, ahol a család, az iskola, az egyház és a közösség természetes módon jelen volt az életében, sokszor a gyökereihez való kötődése is gyengül. A másik ok a magyarországi románok lakta régiók, Hajdú-Bihar, Békés és Csongrád megye népességvesztése, ami nem kifejezetten nemzetiségi-, hanem társadalmi probléma, de azon belül a román nemzetiségi közösséget is érinti. Békés megyében a lakosság száma a 2011-es népszámlálás óta mintegy 45 000 fővel csökkent. A határon átnyúló kapcsolatok ápolása viszont akadálymentessé vált, miután Románia a schengeni övezet tagja lett, és ez sok család számára hozott könnyebbiséget.

A családban lenne a legfontosabb szerepe az anyanyelvnek, de sajnos egyre több olyan család van, ahol már nem beszélnek otthon a román nyelvet. Ezért is van különösen nagy jelentősége az iskoláknak. Ott a gyermekek nemcsak a nyelvet sajátítják el, hanem megismerik hagyományainkat, kultúránkat és ünnepeinket is. A közös programok, a kórusok, az egyházi ünnepekre való készülődés mind olyan élményeket jelentenek, amelyek közösséget teremtenek és erősítik az identitást. A kérdés az, hogy ezeket a kötődéseket hogyan tudjuk akkor is megőrizni, amikor a fiatalok elkerülnek a románok lakta településekről.

A magyarországi román közösség vallási élete az elmúlt időszakban szintén sokszínűbb lett. A pünkösdi és a baptista egyház is jelen van a hazai románok körében, de az országban élő románság döntő részének évszázados identitásmegőrző tényezője továbbra is az ortodox egyház. Magam is rendszeresen járok anyanyelvű Szent Liturgiákra. Ezek a közösségi és lelki események a felebaráti szeretetet és az Istennel való kapcsolatot is erősítik.

A nemzetiségi közösségemmel való közös munka mellett a hazánkban élő valamennyi nemzetiség parlamenti szószólójával együtt tagja vagyok a Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának. A rendszeres bizottsági munka mellett szószólótársaimmal együtt találkoztunk *Heidl* György államtitkárral, és *Rágyanszki* György helyettes államtitkárral és hivatalában fogadott *dr. Gyeney* Laura asszony, az alapvető jogok biztosa Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese is. Mindkét találkozón érdemi egyeztetést folytattunk a közösségeinket érintő kiemelt kérdésekről, és tárgyaltunk a hazai nemzetiségeket érintő aktuális feladatokról, valamint a közép- és hosszú távú célokról. Bizottsági munkánk során kiemelt figyelmet fordítottunk a nemzetiségi jogokra, a nemzetiségi nevelésre, oktatásra és felsőoktatásra, a közösségeinket érintő pályázati lehetőségekre, a közösségi médiára. A megbeszéléseken elhangzottak jó alapot teremtenek a jövőbeli közös munkához.

A Magyarországi Nemzetiségek Bizottsága megkezdte munkáját a helyi és területi nemzetiségi önkormányzatok feladatalapú támogatása jelenlegi rendszerének korszerűsítése vonatkozásában is. Az előkészítés alatt álló 2027. évi költségvetésről szóló törvényben nyílik mód és lehetőség a jelenlegi rendszer módosítására, ezért megkerestem a román nemzetiségi önkormányzatokat, amelyeknek voltak olyan javaslaik, elképzeléseik, amelyek egy objektívebb, átláthatóbb és egyszerűbben alkalmazható feladatalapú támogatási rendszer kialakítását segítenék elő. Magyarország többségi társadalmának és nemzetiségi közössége-

inek közös feladata és felelőssége a jövő építése. Én a magam részéről mindent meg fogok tenni azért, hogy a román nemzetiség hozzájáruljon országunk sokszínűségéhez.

Holecz Károly, szlovén nemzetiségi szószóló

1969. február 24-én születtem *Szentgotthárdon*. Egész életemben szorosan kötődtem a Rábavidékhez, a szlovén közösséghez és annak kulturális értékeihez. Tanulmányaim befejezését követően újságíróként és fotóriporterként a *Porabje* című szlovén hetilapnál kezdtem dolgozni. Ez a munka meghatározó volt számomra, hiszen testközelből ismerhettem meg a magyarországi szlovének mindennapjait, örömeit, problémáit és hagyományait. Közéleti szerepvállalásom során mindig az volt a célom, hogy a szlovén közösség érdekeit képviseljem, kulturális örökségét megőrizzük, ugyanakkor a közösséget a jövő kihívásaira is felkészítsük. Alapító és elnökségi tagja vagyok a Magyarországi Szlovének Szövetségének, valamint alapító tagja az Országos Szlovén Önkormányzatnak (OSZÖ), ahol alelnökként, majd elnökként dolgoztam 2026 májusáig. Hosszú éveken keresztül vezettem az Orfalui Nemzetiségi Önkormányzatot, egészen 2019-ig, és megalapítottam a Rábavidéki Szlovén Kulturális és Turisztikai Egyesületet is, amelynek jelenleg is elnöke vagyok. Fontosnak tartom, hogy a kultúra ne csupán múzeumi érték legyen, hanem élő, közösségteremtő erő. Ennek jegyében számos kulturális program és kezdeményezés létrehozásában vettem részt, köztük a nagy népszerűségnek örvendő „Szellemeik éjszakája” rendezvény megálmodásában is.

A szlovén közösség történetének és hagyományainak megőrzését szolgálja az *Orfalui történetek* című, szlovén nyelven megjelent könyvem is. Különösen közel áll hozzám a *Rábavidéki „Kis Triglav”*, amelynek ötlete és megvalósítása is hozzám kötődik. A Triglav-hegyről származó szikla Orfaluban áll, és mára a magyarországi szlovének identitásának egyik jelképe lett. Munkámat több helyi, rábavidéki és vármegyei elismeréssel is díjazták. Különösen nagy megtiszteltetés számomra a Szlovén Köztársaság által adományozott Szolgálatért Érdemrend, amelyet a Szlovén Köztársaság elnökétől vehettem át.

Ha egy mondatban kellene bemutatnom magam, azt mondanám: olyan ember vagyok, aki egész életében a szlovén közösségért dolgozott, és most ezt a tapasztalatot szeretném szlovén nemzetiségi szószólóként az Országgyűlésben is hasznosítani. A szószólói munka számomra nem teljesen új terület, hiszen az elmúlt évtizedekben folyamatosan kapcsolatban álltam a nemzetiségi önkormányzatokkal, a civil szervezetekkel, magyarországi és szlovéniai intézményekkel, valamint kormányzati szereplőkkel. Az Országos Szlovén Önkormányzat elnökeként rendszeres munkakapcsolatot ápoltam elődömmel, *Kissné Köles Erika* szlovén országgyűlési szószólóval és a Szószólói Kabinettel is. Ugyanakkor az Országgyűlésben végzett munka egészen más felelősséget jelent. Itt nemcsak a saját közösségem ügyeit kell képviselnem, hanem meg kell értenem azokat a jogalkotási és politikai folyamatokat is, amelyek hosszú távon meghatározzák a nemzetiségek helyzetét.

Az első hónapok egyik legfontosabb feladata ezért az volt, hogy megismerjem az Országgyűlés működését, a bizottsági munkát, a minisztériumi és államtitkársági kapcsolatrendszerrel, valamint kialakítsam azokat a szakmai és személyes kapcsolatokat, amelyek nélkülözhetetlenek a hatékony érdekképviseléshez. A nemzetiségi érdekképviselés csak együttműködéssel lehet eredményes. A szószóló önmagában nem tud minden problémát megoldani, ezért nagyon fontosnak tartom a folyamatos párbeszédet a kormányzati szereplőkkel, az ombudsmani intézménnyel, az Országgyűlés Magyarországi Nemzetiségek Bizottságával, valamint természetesen a szlovén nemzetiségi önkormányza-

tokkal és civil szervezetekkel, az Országos Szlovén Önkormányzattal és a Magyarországi Szlovének Szövetségével. Az új társadalmi kapcsolatokért és kultúráért felelős miniszterrel, *Tarr Zoltánnal*, dr. *Heidl György* államtitkárral és *Rágyanszki György* helyettes államtitkárral is arra törekszem, hogy szakmai alapú, korrekt és folyamatos kapcsolat alakuljon ki. Fontos számomra, hogy a nemzetiségi kérdések ne csupán akkor kerüljenek előtérbe, amikor egy adott probléma már sürgős megoldást igényel. Ugyanilyen fontosnak tartom az együttműködést dr. *Gyeney Laura* asszonnyal, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettessel. Az ombudsmani intézmény a nemzetiségi jogok érvényesülésének egyik fontos biztosítója, ezért a tapasztalatok és jelzések megosztása mindannyiunk érdeke. A Nemzetiségek Bizottságával pedig természetes partneri együttműködésre törekszem. A magyarországi nemzetiségek sok kérdésben különböző helyzetben vannak, de számos közös ügyünk is van. Ezekben érdemes közösen fellépni, mert együtt erősebb a nemzetiségek érdekérvényesítő képessége.

A szószóközi munka során fontosnak tartom, hogy ne csak az Országgyűlésben legyek jelen, hanem rendszeresen kapcsolatot tartsak a nemzetiségi közösséggel is. Az Országos Szlovén Önkormányzat elnökével, a Közgyűlés tagjaival és az OSZÖ Hivatalával partneri együttműködésre, szoros munkakapcsolatra törekszem. A szószóközi és az országos önkormányzat feladata nem ugyanaz, de a cél közös: a magyarországi szlovén közösség érdekeinek képviselete és fejlődésének biztosítása. A legfontosabb célom, hogy a szlovén közösség hosszú távon is életképes, látható és önazonos közösség maradjon Magyarországon. Ehhez azonban nem elegendő csupán a hagyományokat megőrizni. A fiatalokat is meg kell nyernünk, és olyan jövőképet kell biztosítanunk számukra, amelyben a szlovén identitás érték és lehetőség. Az egyik legfontosabb terület ezért a szlovén nyelv oktatásának erősítése. Fontosnak tartom az oktatási intézmények támogatását, a pedagógusok megbecsülését, a fiatalok számára biztosított nyelvi és kulturális programokat csakúgy, mint a szlovéniai kapcsolatok további erősítését. Legalább ilyen fontos a szlovén Rába-vidék további fejlesztése. A nemzetiségi politika nem választható el a térség gazdasági, turisztikai és infrastrukturális helyzetétől. Ha azt szeretnénk, hogy a fiatalok helyben maradjanak vagy visszatérjenek, akkor élhető településekre, munkahelyekre, megfelelő szolgáltatásokra és perspektívára van szükség. Szeretném tovább erősíteni a kulturális és turisztikai együttműködések is. A szlovén Rába-vidék különleges érték, amelyben a szlovén hagyományok, a természet, a gasztronómia és a határon átnyúló kapcsolatok egyszerre vannak jelen. Ezekre lehet és kell is építeni. Fontos feladatnak tartom a fiatalabb nemzedékek nagyobb arányú bevonását a közösségi életbe. A szószóközi munkában pedig azt szeretném képviselni, hogy a magyarországi szlovének ne csupán egy statisztikai adat legyenek, hanem olyan közösség, amelynek múltja, jelene és jövője van.

Balányi Klára összeállítása